

Curs 4

Cuprins

- 1 Prolog. Liste (continua)
- 2 Prolog. Tipuri de date compuse
- 3 Planning în Prolog
- 4 Prolog. Reprezentarea unei GIC (optional)
- 5 Prolog. Mai multe despre liste (optional)

Prolog. Liste (continuare)

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

Predicat util:

```
?- name(relay,L). % conversie între atomi și liste  
L = [114, 101, 108, 97, 121]
```

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

Predicat util:

```
?- name(relay,L). % conversie între atomi și liste  
L = [114, 101, 108, 97, 121]
```

Două abordări posibile:

- ☐ se generează o posibilă soluție apoi se testează dacă este în KB.
- ☐ se parcurge KB și pentru fiecare termen se testează dacă e soluție.

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

```
anagram1(A,B) :- name(A,L), permutation(L,W),  
                  name(B,W), word(B).
```

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

```
anagram1(A,B) :- name(A,L), permutation(L,W),  
                  name(B,W), word(B).
```

```
anagram2(A,B) :- name(A,L), word(B),  
                  name(B,W), permutation(L,W).
```


Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

```
KB: word(relay).  word(early).  word(layer).
```

```
anagram1(A,B) :- name(A,L), permutation(L,W),  
                  name(B,W), word(B).
```

```
anagram2(A,B) :- name(A,L), word(B),  
                  name(B,W), permutation(L,W).
```

```
?- anagram1(layre,X).
```

```
X = layer ;
```

```
X = relay ;
```

```
X = early ;
```

```
false.
```

```
?- anagram2(layre,X).
```

```
X = relay ;
```

```
X = early ;
```

```
X = layer ;
```

```
false.
```

Exercițiu

- Definiți un predicat `rev/2` care verifică dacă o listă este inversa altei liste.

Exercițiu

- Definiți un predicat `rev/2` care verifică dacă o listă este inversa altei liste.

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

Soluția de mai sus este corectă, dar foarte costisitoare computațional, datorită stilului de programare declarativ.

Cum putem defini o variantă mai rapidă?

O metodă care prin care recursia devine mai rapidă este folosirea **acumulatorilor**, în care se păstrează rezultatele parțiale.

Recursie cu acumulatori

- Varianta inițială:

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

- Varianta cu acumulator

```
rev(L, R) :- revac(L, [], R).
```

```
% la momentul inițial nu am acumulat nimic.
```

Recursie cu acumulatori

- Varianta inițială:

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

- Varianta cu acumulator

```
rev(L, R) :- revac(L, [], R).
```

```
% la momentul inițial nu am acumulat nimic.
```

```
revac([], R, R).
```

```
% cand lista inițială a fost consumată,
```

```
% am acumulat rezultatul final.
```

Recursie cu acumulatori

- Varianta inițială:

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

- Varianta cu acumulator

```
rev(L, R) :- revac(L, [], R).
```

```
% la momentul inițial nu am acumulat nimic.
```

```
revac([], R, R).
```

```
% cand lista inițială a fost consumată,
```

```
% am acumulat rezultatul final.
```

```
revac([X|T], Acc, R) :- revac(T, [X|Acc], R).
```

```
% Acc conține inversa listei care a fost deja parcursă.
```

- Complexitatea a fost redusă de la $O(n^2)$ la $O(n)$, unde n este lungimea listei.

Prolog. Tipuri de date compuse

Termeni compuși $f(t_1, \dots, t_n)$

- **Termenii** sunt unitățile de bază prin care Prolog reprezintă datele.
- Sunt de 3 tipuri:
  - **Constante**: 23, sansa, 'Jon Snow'
  - **Variable**: X, Stark, _house
  - **Termeni compuși**:
    - predicate
    - termeni prin care reprezentăm datele

Example

- `born(john, date(20,3,1977))`
  - `born/2` și `date/3` sunt functori
  - `born/2` este un predicat
  - `date/3` definește date compuse

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog?

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă

- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:
  - void este arbore

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:
  - void este arbore
  - tree(X,A1,A2) este arbore, unde X este un element, iar A1 și A2 sunt arbori

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:
  - void este arbore
  - tree(X,A1,A2) este arbore, unde X este un element, iar A1 și A2 sunt arbori

tree(X,A1,A2) este un termen compus, dar nu este un predicat!

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```


Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```

- Cum dăm un "nume" arborelui de mai sus?

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```

- Cum dăm un "nume" arborelui de mai sus? Definim un predicat:

```
def(arb, tree(a, tree(b,  
                    tree(d,void,void),  
                    void),  
    tree(c, void,  
        tree(e,void,void))))).
```

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```

- Cum dăm un "nume" arborelui de mai sus? Definim un predicat:

```
def(arb, tree(a, tree(b,  
                    tree(d,void,void),  
                    void),  
    tree(c, void,  
        tree(e,void,void))))).
```

Deoarece în Prolog nu avem declarații explicite de date, pentru a defini arborii vom scrie un predicat care este adevărat atunci când argumentul său este un arbore.

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

```
binary_tree(void).
```

```
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right).
```

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right).
```

Eventual putem defini și un predicat pentru elemente:

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right),  
    element_binary_tree(Element).  
  
element_binary_tree(X):- integer(X). /* de exemplu */
```

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right).
```

Eventual putem defini și un predicat pentru elemente:

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right),  
    element_binary_tree(Element).  
  
element_binary_tree(X):- integer(X). /* de exemplu */  
  
test:- def(arb,T), binary_tree(T).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care verifică dacă un element aparține unui arbore.

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care verifică dacă un element aparține unui arbore.

```
tree_member(X,tree(X,Left,Right)).
```

```
tree_member(X,tree(Y,Left,Right)) :- tree_member(X,Left).
```

```
tree_member(X,tree(Y,Left,Right)) :- tree_member(X,Right).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

```
preorder(tree(X,L,R),Xs) :- preorder(L,Ls),  
                                preorder(R,Rs),  
                                append([X|Ls],Rs,Xs).
```

```
preorder(void,[]).
```

```
test(Tree,Pre):- def(arb, Tree), preorder(Tree,Pre).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

```
preorder(tree(X,L,R),Xs) :- preorder(L,Ls),
                               preorder(R,Rs),
                               append([X|Ls],Rs,Xs).

preorder(void,[]).
```

```
test(Tree,Pre):- def(arb, Tree), preorder(Tree,Pre).
```

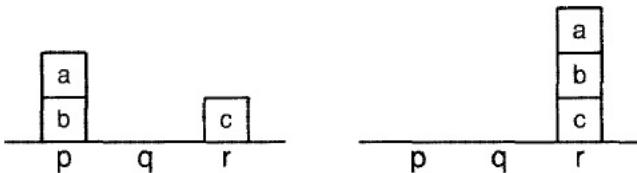
```
?- test(T,P).
```

```
T = tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c,
void, tree(e, void, void))),
```

```
P = [a, b, d, c, e]
```

Planning în Prolog

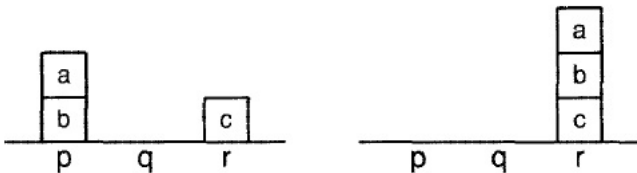
Problemă: Lumea blocurilor

□ Lumea blocurilor este formată din:

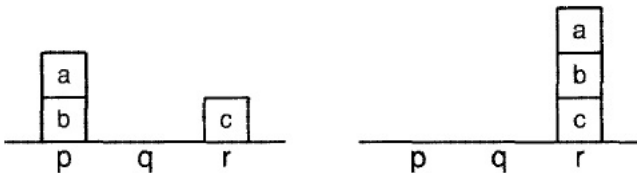
- trei blocuri: a, b, c
- trei poziții: p, q, r
- un bloc poate sta peste un alt bloc sau pe o poziție

Problemă: Lumea blocurilor

- Lumea blocurilor este formată din:
  - trei blocuri: a,b, c
  - trei poziții: p,q, r
  - un bloc poate sta peste un alt bloc sau pe o poziție
- Un bloc poate fi mutat pe o poziție liberă sau pe un alt bloc.

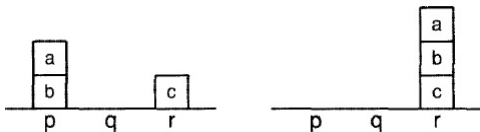
Problemă: Lumea blocurilor

- Lumea blocurilor este formată din:
  - trei blocuri: a,b, c
  - trei poziții: p,q, r
  - un bloc poate sta peste un alt bloc sau pe o poziție
- Un bloc poate fi mutat pe o poziție liberă sau pe un alt bloc.
- Problema este de a găsi un șir de mutări astfel încât dintr-o stare inițială să se ajungă într-o stare finală

Lumea blocurilor

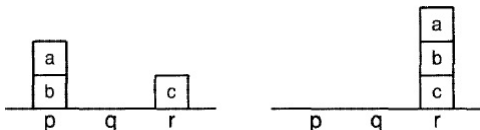

- Reprezentarea blocurilor, pozițiilor și a stărilor:

`block(a). block(b). block(c).`

`place(p). place(q). place(r).`

Lumea blocurilor

- Reprezentarea blocurilor, pozițiilor și a stărilor:

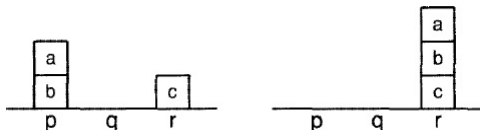
`block(a). block(b). block(c).`

`place(p). place(q). place(r).`

`initial_state([on(a,b), on(b,p),on(c,r)]).`

`final_state([on(a,b),on(b,c),on(c,r)]).`

Lumea blocurilor

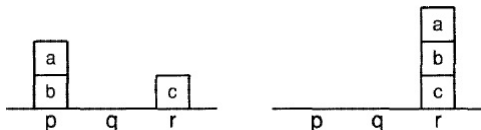
- Reprezentarea blocurilor, pozițiilor și a stărilor:

```
block(a). block(b). block(c).  
place(p). place(q). place(r).
```

```
initial_state([on(a,b), on(b,p),on(c,r)]).  
final_state([on(a,b),on(b,c),on(c,r)]).
```

Observați că `on(a,b)`, `on(b,c)`, etc. sunt date compuse.

Lumea blocurilor

- Reprezentarea blocurilor, pozițiilor și a stărilor:

```
block(a). block(b). block(c).  
place(p). place(q). place(r).
```

```
initial_state([on(a,b), on(b,p),on(c,r)]).  
final_state([on(a,b),on(b,c),on(c,r)]).
```

Observați că `on(a,b)`, `on(b,c)`, etc. sunt date compuse.

- O stare este o listă de termeni de tipul `on(X,Y)`.
Într-o listă care reprezintă o stare, termenii `on(X,Y)` sunt ordonați după prima componentă.

Lumea blocurilor

- Predicatul `valid_plan(State1,State2,Plan)` va **genera** în variabila `Plan` un șir de mutări permise care transformă starea `State1` în starea `State2`.

```
valid_plan(State1,State2,Plan) :-  
    valid_plan_aux(State1,State2,[State1],Plan).
```

Lumea blocurilor

- Predicatul `valid_plan(State1,State2,Plan)` va **genera** în variabila `Plan` un șir de mutări permise care transformă starea `State1` în starea `State2`.

```
valid_plan(State1,State2,Plan) :-  
    valid_plan_aux(State1,State2,[State1],Plan).  
valid_plan_aux(State,State,_,[]).  
valid_plan_aux(State1,State2,Visited,[Action|Actions]) :-  
    legal_action(Action,State1),  
    update(Action,State1,State),  
    \+ member(State,Visited),  
    valid_plan_aux(State,State2,[State|Visited],Actions).
```

- În modelarea noastră, `valid_plan_aux/4` este un predicat auxiliar, cu ajutorul căruia reținem stările "vizitate".
- Căutare de tip `depth-first`.

Lumea blocurilor

- Predicatul `legal_action(Action, State)` va instanția `Action` cu o mutare care poate fi efectuată în starea `State`. Există două mutări posibile: mutarea pe un bloc și mutarea pe o poziție.

Lumea blocurilor

- Predicatul `legal_action(Action, State)` va instanția `Action` cu o mutare care poate fi efectuată în starea `State`. Există două mutări posibile: mutarea pe un bloc și mutarea pe o poziție.

```
clear(X, State) :- \+ member(on(_, X), State).
```


Lumea blocurilor

- Predicatul `legal_action(Action, State)` va instanția `Action` cu o mutare care poate fi efectuată în starea `State`. Există două mutări posibile: mutarea pe un bloc și mutarea pe o poziție.

```
clear(X, State) :- \+ member(on(_, X), State).
```

```
legal_action(to_block(Block1, Block2), State) :-  
    block(Block1), clear(Block1, State),  
    block(Block2), Block1 \== Block2,  
    clear(Block2, State).
```

Lumea blocurilor

- Predicatul `legal_action(Action, State)` va instanția `Action` cu o mutare care poate fi efectuată în starea `State`. Există două mutări posibile: mutarea pe un bloc și mutarea pe o poziție.

```
clear(X, State) :- \+ member(on(_, X), State).
```

```
legal_action(to_block(Block1, Block2), State) :-  
    block(Block1), clear(Block1, State),  
    block(Block2), Block1 \== Block2,  
    clear(Block2, State).
```

```
legal_action(to_place(Block, Place), State) :-  
    block(Block), clear(Block, State),  
    place(Place), clear(Place, State).
```

- Predicatul `update(Action, State, State1)` are următoarea semnificație: făcând mutarea `Action` în starea `State` se ajunge în starea `State1`.

- Predicatul `update(Action, State, State1)` are următoarea semnificație: făcând mutarea `Action` în starea `State` se ajunge în starea `State1`.

```
update(to_block(X,Z), State, State1) :-  
    substitute(on(X,_), on(X,Z), State, State1).
```

```
update(to_place(X,Z), State, State1) :-  
    substitute(on(X,_), on(X,Z), State, State1).
```

- Predicatul `update(Action, State, State1)` are următoarea semnificație: făcând mutarea `Action` în starea `State` se ajunge în starea `State1`.

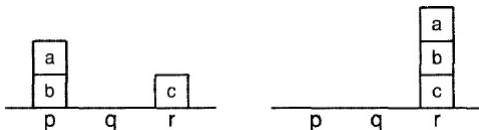
```
update(to_block(X,Z), State, State1) :-  
    substitute(on(X,_), on(X,Z), State, State1).
```

```
update(to_place(X,Z), State, State1) :-  
    substitute(on(X,_), on(X,Z), State, State1).
```

- `substitute(X,Y,L,R)` substituie `X` cu `Y` în lista `L`, rezultatul fiind `R`.

```
substitute(X,Y, [X|Xs], [Y|Xs]).  
substitute(X,Y, [X1|Xs], [X1|Ys]) :- X \== X1,  
    substitute(X,Y,Xs,Ys).
```

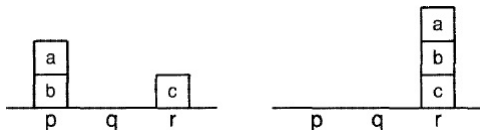
Lumea blocurilor


```
block(a). block(b). block(c).  
place(p). place(q). place(r).
```

```
initial_state([on(a,b), on(b,p),on(c,r)]).  
final_state([on(a,b),on(b,c),on(c,r)]).
```

Lumea blocurilor

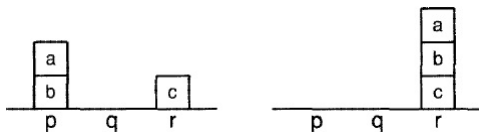
```
block(a). block(b). block(c).  
place(p). place(q). place(r).
```

```
initial_state([on(a,b), on(b,p),on(c,r)]).  
final_state([on(a,b),on(b,c),on(c,r)]).
```

```
test_plan(Plan) :- initial_state(I), final_state(F),  
                    valid_plan(I,F,Plan).
```

```
?- test(Plan).
```

Lumea blocurilor


```
test_plan(Plan) :- initial_state(I), final_state(F),  
                    valid_plan(I,F,Plan).
```

```
?- test(Plan).
```

```
Plan = [to_block(a, c), to_block(b, a), to_place(b, q),  
        to_block(a, b), to_block(c, a), to_place(c, p),  
        to_block(a, c), to_block(b, a), to_place(b, r),  
        to_block(a, b), to_block(c, a), to_place(c, q),  
        to_block(a, c), to_block(b, a), to_place(b, p),  
        to_block(a, b), to_place(a, r), to_block(b, a),  
        to_block(b, c), to_block(a, b), to_place(a, p),  
        to_block(b, a), to_block(c, b), to_place(c, r),  
        to_block(b, c), to_block(a, b)]
```


Lumea blocurilor

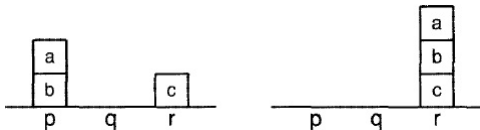
Pentru a obține o soluție mai simplă, putem limita numărul de mutări!

```
valid_plan(State1,State2,Plan,N) :-  
    valid_plan_aux(State1,State2,[State1],Plan,N).
```

```
valid_plan_aux(State,State,_,[],_).
```

```
valid_plan_aux(State1,State2,Visited,[Action|Actions],N) :-  
    legal_action(Action,State1),  
    update(Action,State1,State),  
    \+ member(State,Visited), length(Visited,M), M < N,  
    valid_plan_aux(State,State2,[State|Visited],Actions,N).
```

Lumea blocurilor


```
test_plan(Plan,N) :- initial_state(I), final_state(F),  
                      valid_plan(I,F,Plan,N).
```

```
?- test(Plan,3).
```

false

```
?- test(Plan,4).
```

```
Plan = [to_place(a, q), to_block(b, c), to_block(a, b)]
```

În general

- Predicatul `valid_plan(State1,State2,Plan)` generează, printr-o căutare de tip depth-first, în variabila Plan un șir de mutări permise care transformă starea State1 în starea State2.

```
valid_plan(State1,State2,Plan) :-  
    valid_plan_aux(State1,State2,[State1],Plan).  
valid_plan_aux(State,State,_,[]).  
valid_plan_aux(State1,State2,Visited,[Action|Actions]) :-  
    legal_action(Action,State1),  
    update(Action,State1,State),  
    \+ member(State,Visited),  
    valid_plan_aux(State,State2,[State|Visited],Actions).
```

- Reprezentarea stărilor, a acțiunilor, a soluției depinde de problema concretă pe care o rezolvăm.

Prolog. Reprezentarea unei GIC (optional)

Structura frazelor

- Aristotel, On Interpretation,

<http://classics.mit.edu/Aristotle/interpretation.1.1.html>:

"Every affirmation, then, and every denial, will consist of a noun and a verb, either definite or indefinite."

Structura frazelor

- Aristotel, On Interpretation,
<http://classics.mit.edu/Aristotle/interpretation.1.1.html>:
"Every affirmation, then, and every denial, will consist of a noun and a verb, either definite or indefinite."

- N. Chomsky, Syntactic structure, Mouton Publishers, First printing 1957 - Fourteenth printing 1985 [Chapter 4 (Phrase Structure)]
  - (i) $Sentence \rightarrow NP + VP$
  - (ii) $NP \rightarrow T + N$
  - (iii) $VP \rightarrow Verb + NP$
  - (iv) $T \rightarrow the$
  - (q) $N \rightarrow man, ball, etc.$
  - (vi) $V \rightarrow hit, took, etc.$

Gramatică independentă de context

- Definim structura propozițiilor folosind o gramatică independentă de context:

S	→	NP VP
NP	→	Det N
VP	→	V
VP	→	V NP
Det	→	<i>the</i>
Det	→	<i>a</i>
N	→	<i>boy</i>
N	→	<i>girl</i>
V	→	<i>loves</i>
V	→	<i>hates</i>

- Neterminalele definesc categorii gramaticale:

S (propozițiile),
NP (expresiile substantivale),
VP (expresiile verbale),
V (verbele),
N (substantivele),
Det (articolele).

- Terminalele definesc cuvintele.

Gramatică independentă de context

GIC

S → NP VP
NP → Det N
VP → V
VP → V NP

Det → *the*
Det → *a*
N → *boy*
N → *girl*
V → *loves*
V → *hates*

Ce vrem să facem?

- Vrem să scriem un program în Prolog care să recunoască propozițiile generate de această gramatică.
- Reprezentăm propozițiile prin liste.

```
?- atomic_list_concat(SL, ' ', 'a boy loves a girl').  
SL = [a, boy, loves, a, girl]
```


Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).

- Lista asociată unei propoziții se obține prin concatenarea listelor asociate elementelor componente.

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

`SL = [a, boy, loves, a, girl]`

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

`n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).`

- Lista asociată unei propoziții se obține prin concatenarea listelor asociate elementelor componente.

De exemplu, interpretăm regula $S \rightarrow NP VP$ astfel:

o propoziție este o listă L care se obține prin concatenarea a două liste, X și Y , unde X reprezintă o expresie substantivală și Y reprezintă o expresie verbală.

`s(L) :- np(X), vp(Y), append(X,Y,L).`

Definirea unei gramatici în Prolog

Gramatică independentă de context

S → NP VP

NP → Det N

VP → V

VP → V NP

Det → *the*

Det → *a*

N → *boy*

N → *girl*

V → *loves*

V → *hates*

Prolog

```
s(L) :- np(X), vp(Y),  
        append(X,Y,L).  
np(L) :- det(X), n(Y),  
        append(X,Y,L).  
vp(L) :- v(L).  
vp(L) :- v(X), np(Y),  
        append(X,Y,L).
```

```
det([the]).  
det([a]).  
n([boy]).  
n([girl]).  
v([loves]).  
v([hates]).
```

Definirea unei gramatici în Prolog

```
s(L) :- np(X), vp(Y),  
        append(X,Y,L).
```

```
np(L) :- det(X), n(Y),  
        append(X,Y,L) .
```

```
vp(L) :- v(L).
```

```
vp(L):- v(X), np(Y),  
        append(X,Y,L) .
```

```
det([the]).
```

```
det([a]).
```

```
n([boy]).
```

```
n([girl]).
```

```
v([loves]).
```

```
v([hates]).
```

```
?- s([a,boy,loves,a,girl]).  
true .
```

```
?- s[a,girl|T].
```

```
T = [loves] ;
```

```
T = [hates] ;
```

```
T = [loves, the, boy] ;
```

```
⋮
```

```
?- s(S).
```

```
S = [the, boy, loves] ;
```

```
S = [the, boy, hates] ;
```

```
⋮
```

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).

- Lista asociată unei propoziții se obține prin concatenarea listelor asociate elementelor componente.
- Deși corectă, reprezentarea anterioară este ineficientă, arborele de căutare este foarte mare. Pentru a optimiza, folosim reprezentarea listelor ca diferite.

Prolog. Mai multe despre liste (optional)

Liste append/3

- Reamintim definiția funcției append/3:

```
?- listing(append/3).
```

```
append([],L,L).
```

```
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

```
?- append(X,Y,[a,b,c]).
```

```
X = [],
```

```
Y = [a, b, c] ;
```

```
X = [a],
```

```
Y = [b, c] ;
```

```
X = [a, b],
```

```
Y = [c] ;
```

```
X = [a, b, c],
```

```
Y = [] ;
```

```
false
```

- Funcția astfel definită poate fi folosită atât pentru verificare, cât și pentru generare.

Liste

```
append([],L,L).  
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

Exercițiu

Definiți `prefix/2` și `suffix/2` folosind `append`.

Liste

```
append([],L,L).  
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

Exercițiu

Definiți `prefix/2` și `suffix/2` folosind `append`.

```
prefix(P,L) :- append(P,_, L).  
suffix(S,L) :- append(_,S,L).
```

Liste

```
append([],L,L).  
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

Exercițiu

Definiți `prefix/2` și `suffix/2` folosind `append`.

```
prefix(P,L) :- append(P,_, L).  
suffix(S,L) :- append(_,S,L).
```

Observăm că funcția `append` parcurge prima listă.

Am putea rescrie această funcție astfel încât legătura să se facă direct, așa cum putem face în programarea imperativă?

Liste

```
append([],L,L).  
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

Exercițiu

Definiți `prefix/2` și `suffix/2` folosind `append`.

```
prefix(P,L) :- append(P,_, L).  
suffix(S,L) :- append(_,S,L).
```

Observăm că funcția `append` parcurge prima listă.

Am putea rescrie această funcție astfel încât legătura să se facă direct, așa cum putem face în programarea imperativă?

Problema poate fi rezolvată scriind `listele ca diferențe`, o tehnică utilă în limbajul Prolog.

Liste ca diferențe

- Ideea: lista $[t_1, \dots, t_n]$ va fi reprezentată printr-o pereche

$$([t_1, \dots, t_n | T], T)$$

Această pereche poate fi notată $[t_1, \dots, t_n | T] - T$, dar notația nu este importantă.

Liste ca diferențe

- Ideea: lista $[t_1, \dots, t_n]$ va fi reprezentată printr-o pereche

$([t_1, \dots, t_n | T], T)$

Această pereche poate fi notată $[t_1, \dots, t_n | T] - T$, dar notația nu este importantă.

- Vrem să definim append/3 pentru liste ca diferențe:

$\text{dlappend}((X_1, T_1), (X_2, T_2), (R, T)) \text{ :- } ?.$

?- $\text{dlappend}([1, 2, 3 | P], P, [4, 5 | T], T), \text{RD}.$

$P = [4, 5 | T],$

$\text{RD} = ([1, 2, 3, 4, 5 | T], T).$

Liste ca diferențe ($[t_1, \dots, t_n | T], T$)

`dlappend((X1,T1),(X2,T2),(R,T)) :- ?.`

Liste ca diferențe ($[t_1, \dots, t_n | T], T$)

`dlappend((X1,T1),(X2,T2),(R,T)) :- ?.`

- Dacă $[t_1, \dots, t_n]$ este diferența $(X1,T1)$, iar $[q_1, \dots, q_k]$ este diferența $(X2,T2)$ observăm că diferența (R,T) trebuie să fie $[t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k]$.

Liste ca diferențe ($[t_1, \dots, t_n | T], T$)

`dlappend((X1,T1),(X2,T2),(R,T)) :- ?.`

- Dacă $[t_1, \dots, t_n]$ este diferența $(X1, T1)$, iar $[q_1, \dots, q_k]$ este diferența $(X2, T2)$ observăm că diferența (R, T) trebuie să fie $[t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k]$.
- Obținem $R = [t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k | T]$, deci $(X1, T1) = (R, P)$ și $(X2, T2) = (P, T)$ unde $P = [q_1, \dots, q_k | T]$.

Liste ca diferențe ($[t_1, \dots, t_n | T]$, T)

$dlappend((X_1, T_1), (X_2, T_2), (R, T)) :- ?$.

- Dacă $[t_1, \dots, t_n]$ este diferența (X_1, T_1) , iar $[q_1, \dots, q_k]$ este diferența (X_2, T_2) observăm că diferența (R, T) trebuie să fie $[t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k]$.
- Obținem $R = [t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k | T]$, deci $(X_1, T_1) = (R, P)$ și $(X_2, T_2) = (P, T)$ unde $P = [q_1, \dots, q_k | T]$.
- Definiția este:

$dlappend((R, P), (P, T), (R, T))$.

?- $dlappend([1, 2, 3 | P], P, [4, 5 | T], T, RD)$.

$P = [4, 5 | T]$,

$RD = [1, 2, 3, 4, 5 | T], T$.

Liste ca diferențe ($[t_1, \dots, t_n | T], T$)

$dlappend((X_1, T_1), (X_2, T_2), (R, T)) :- ?$.

- Dacă $[t_1, \dots, t_n]$ este diferența (X_1, T_1) , iar $[q_1, \dots, q_k]$ este diferența (X_2, T_2) observăm că diferența (R, T) trebuie să fie $[t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k]$.
- Obținem $R = [t_1, \dots, t_n, q_1, \dots, q_k | T]$, deci $(X_1, T_1) = (R, P)$ și $(X_2, T_2) = (P, T)$ unde $P = [q_1, \dots, q_k | T]$.
- Definiția este:

$dlappend((R, P), (P, T), (R, T))$.

?- $dlappend([1, 2, 3 | P], P, [4, 5 | T], T, RD)$.

$P = [4, 5 | T]$,

$RD = [1, 2, 3, 4, 5 | T], T$.

- $dlappend$ este foarte rapid, dar nu poate fi folosit pentru generare, ci numai pentru verificare.

Recursie

- Multe implementări ale limbajului Prolog aplică "last call optimization" atunci când un apel recursiv este ultimul predicat din corpul unei clauze (tail recursion).
- Atunci când este posibil, se recomandă utilizare recursiei la coadă (tail recursion).
- Vom defini un predicat care generează liste lungi în două moduri și vom analiza performanța folosind predicatul `time/1`.

Recursie

- Multe implementări ale limbajului Prolog aplică "last call optimization" atunci când un apel recursiv este ultimul predicat din corpul unei clauze (tail recursion).
- Atunci când este posibil, se recomandă utilizare recursiei la coadă (tail recursion).
- Vom defini un predicat care generează liste lungi în două moduri și vom analiza performanța folosind predicatul `time/1`.

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

```
biglist_tr(0, []).
```

```
biglist_tr(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist_tr(M, T).
```

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

`biglist(0, []).`

`biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.`

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

```
?- time(biglist(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.016 CPU in 0.038 seconds
```

```
(41% CPU, 6400000 Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...] .
```


Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

```
?- time(biglist(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.016 CPU in 0.038 seconds  
(41% CPU, 6400000 Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...] .
```

- Predicatul **cu** recursie la coadă:

```
biglist_tr(0, []).
```

```
biglist_tr(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist_tr(M, T).
```

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

```
?- time(biglist(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.016 CPU in 0.038 seconds  
(41% CPU, 6400000 Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...] .
```

- Predicatul **cu** recursie la coadă:

```
biglist_tr(0, []).
```

```
biglist_tr(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist_tr(M, T).
```

```
?- time(biglist_tr(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.000 CPU in 0.007 seconds  
(0% CPU, Infinite Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...]
```


Pe săptămâna viitoare!